

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus mõistis Karel Šmutovi tapmises õigeks

Riigikohus mõistis Karel Šmutovi tapmises õigeks

14. Detsember 2020

Riigikohus mõistis Karel Šmutovi õigeks muusik Raivo Rätte tapmises, sest ta oli hädakaitse seisundis. Kannatanu ründas oma endist abikaasat ja süüdistatav üritas naist kaitsta.

Karel Šmutovit süüdistati selles, et 2018. aasta 18. juuli öösel sõitis ta Tallinnas Kivi tänaval autoga tahtlikult otsa Raivo Rättele, kes suri saadud vigastuste tagajärjel paar tundi hiljem haiglas.

Prokuratuur esitas Šmutovile süüdistuse tapmises, kuid Harju Maakohus mõistis ta tänavu 18. mail süüdi hoopis provotseeritud tapmises, sest ta pani teo toime tugeva hingelise erutuse seisundis. Karistuseks määras kohus Šmutovile kahe aasta ja viie kuu pikkuse vangistuse. Otsus jäi muutmata ka ringkonnakohtus.

Ringkonnakohtu lahendi vaidlustasid Riigikohtus Šmutovi kaitsjad, kes taotlesid tema õigeksmõistmist. Nende väitel ei sõitnud süüdistatav kannatanule otsa tahtlikult.

Riigikohus nõustus maa- ja ringkonnakohtuga, et Rättele otsasõit polnud õnnetus, vaid toimus tahtlikult. Tõendatud on ka see, et Šmutov oli juhtunu ajal hingelise erutuse seisundis, mille kutsus esile kannatanu oma eelneva vägivaldse käitumisega.

Rätte saabus keset ööd Kivi tänavale elumajja, mis kuulus talle ja tema endisele abikaasale. Seal peksis ta Šmutovit raudkangiga pähe ja kehasse, solvas ja ähvardas teda ning ajas alandaval moel autosse. Lisaks oli kannatanu käitunud provokatiivselt juba varem, saates solvavaid ja ähvardavaid sõnumeid. Šmutovi erilist emotsionaalset seisundit näitas seegi, et ta ei suutnud hiljem mitmeid juhtunu üksikasju meenutada.

Tegemist oli hädaabi osutamisega

Samas leidis Riigikohus erinevalt maa- ja ringkonnakohtust, et Šmutov oli teo toimepanemise ajal hädakaitse seisundis ning ta tuleb seetõttu kuriteos õigeks mõista.

Maakohtu hinnangul polnud süüdistatav enam hädakaitse seisundis, sest rünne tema vastu oli lõppenud – kangiga pekmine toimus elumajas ja õues füüsilist vägivalda Šmutovi suhtes enam ei kasutatud. Ent Riigikohus asus seisukohale, et sel pole asja lahendamisel ainumääravat tähtsust, kas rünne Šmutovi enda vastu oli juba lõppenud või mitte.

Maa- ja ringkonnakohtus olid nimelt tuvastanud, et süüdistatav sõitis Rättele otsa ka sellepärast, et kannatanu oli tarvitanud eelnevalt vägivalda oma endise abikaasa suhtes. Šmutov nägi enne otsasõitu naist auto tagavaatepeeglist ja soovis teda Rätte eest kaitsta. Süüdistatava sõnul oli Rätte suurim viha suunatud just oma endise abikaasa vastu ja tema peamine mure oli naise turvalisuse tagamine.

Kriminaalkolleegium selgitas, et hädakaitse hõlmab mitte ainult iseenda kaitsmist, vaid ka hädaabi osutamist

teistele inimestele, kes on sattunud kas vahetu või vahetult eelseisva õigusvastase ründe sihtmärgiks. Praegusel juhul oli tegemist jätkuva ründeolukorraga. Rätte oli rünnanud naist varemgi ja politsei oli alustanud selle kohta kriminaalmenetluse. Vaid loetud minutid enne traagilist lõppsündmust oli Rätte löönud elumajas endist abikaasat ka raudkangiga pähe. Seejärel põgenes naine naabri juurde ja helistas sealt politseisse, kuid naasis Šmutovi pärast muret tundes sündmuskohale. Tunnistajad kirjeldasid Rätte raugematut agressiivset käitumist, mis jätkus ka õues.

Riigikohus märkis, et nii Šmutovil kui ka Rätte endisel abikaasal oli eelnevate sündmuste valguses alust karta, et Rätte võib rünnakut jätkata. Naine ise kinnitas, et just seda peljates alustas ta uuesti sündmuskohalt põgenemist.

Auto oli sobilik kaitsevahend

Kriminaalkolleegium selgitas, et kui hädakaitse puhul on võimalik valida mitme kaitsevahendi hulgast, siis tuleb eelistada ründaja suhtes säästvaimat. Autoga otsasõit lõpetas Rätte ründe ja ühtegi ründajat vähem kahjustavat, kuid sama tõhusat alternatiivset vahendit polnud süüdistataval parajasti käepärast. Samuti tuli Šmutovil otsustada väga kiiresti ning kohtud tuvastasid, et ta polnud üle elatud vägivalda ja saadud šoki tõttu päris adekvaatses seisundis.

Riigikohtu hinnangul ei saa Šmutovi puhul rääkida ka hädakaitse piiride ületamisest. Rätte oli kasutanud oma endise abikaasa ja süüdistatava vastu massiivset füüsilist vägivalda. Olukorrast tingituna oli alust karta ründe jätkumist eelkõige just naisterahva suhtes.

Riigikohtu otsusega on võimalik tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
55 637 043

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/pictures/Riigikohus%20100.png

---

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-moistis-karel-smutovi-tapmises-oigeks>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=1-19-8038/67>